

15

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Anniina Iskaniuksen ym. talousarvioaloitteesta koskien
monimuotoisemman kaupunkiluonnon tukemista puistoissa ja ka-
dunvarsilla**

HEL 2024-007960 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloitteessa toivotaan kaupunkiluonnon monimuotoisuuden tukemista muuttamalla osa puistojen ja katualueiden nurmikoista niityiksi. Lisäksi esitetään, että Helsinki valmistelelee uusia niityiksi muutettavia kohteita ja varaa tähän riittävät varat.

Kaupunkiympäristön toimiala lisää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta rakennetussa ympäristössä monin tavoin, mikä on huomioitu vuoden 2025 talousarvioehdotuksessa.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmalla (Lumo-ohjelma) edistetään rakennetussa ympäristössä nurmikoiden muuttamista niityiksi useilla toimenpiteillä osana kaupunkiympäristön toimialan tavanomaista toimintaa. Vähällä käytöllä olevien tai huonokuntoisten nurmikoiden muuttamista niityiksi edistetään hoitotavan muutoksella ja uusniittyjä perustamalla. Vuoden 2024 tavoitteena on ollut siirtää leikattuja nurmia niityiksi 40 000 m². Toteutunutta kokonaisuutena koko kaupungin alueelta ei ole vielä saatavilla, mutta jo yksin Arabian ja Toukolan rantapuistoissa 34 000 m² suuruista alaa on ryhtydytty hoitamaan niittyinä.

Uusien tai nurmikoista niityiksi muutettavien alueiden lisäämisessä otetaan huomioon, etteivät niityt kestä kulutusta toiminnallisilla alueilla nurmikoiden tavoin, eikä liikennealueilla kasvillisuuden korkeus saa aiheuttaa näkemäesteitä. Peruskorjattavien tai uusien puistojen ja katualueiden hankeohjauksen yhteydessä tarkastellaan suunnitelmia niityverkoston sekä lintujen, pölyttäjien että muiden eläinten ravintokasvien näkökulmasta, mikä suosii myös aikaisemmin nurmikoina olleiden alueiden muuttamista niityiksi. Niittyjen ja monimuotoisuuden lisäämistä edistää osaltaan keväällä 2024 julkaistu Sallitusti villi -opas, jonka tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja runsastaminen rakennetussa ympäristössä.

Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee parhaillaan Helsingin katuvihreäverkoston selvitystä, jossa myös tutkitaan keinoja kasvillisuuden lisäämiseen katu ympäristöissä. Työssä tunnistetaan muun muassa katualueille osuvat niittyverkoston katkoskohdat, joita pyritään korjaamalla perustamalla uusia niittyjä katkoksiin.

Helsingin uusimmalla OmaStadi-kierroksella vuonna 2024 äänestettiin jatkoon neljälle suurpiirille kuutta ehdotusta, joissa tavoitteena on lisätä niittykasvillisuutta ja kukkaloistoa sekä ihmisille että pölyttäjille. Tätä tehdään perustamalla uusia niittyjä ja muuttamalla nurmikoita niityiksi hoidon keinoin osallistavan budjetoinnin rahoituksella yhteensä 1,15 milj. eurolla. Hankkeiden lopulliset sijainnit suurpiirien sisällä ja toteutettavien alueiden määrä tarkentuvat syksyllä 2024 toteutussuunnittelun aikana.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Anniina Iskanius ja 14 muuta valtuutettua ovat tehneet 29.5.2024 seuraavan talousarvioaloitteen:

"Monimuotoisemman kaupunkiluonnon tukeminen puistoissa ja kadunvarsilla

Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta voitaisiin tukea nykyistä paremmin muuttamalla osa nurmikoiden peittämistä puistoalueista tai katujen varsista niityiksi. Muutoksesta hyötyisivät kaupunkilaisten lisäksi myös pölyttäjät. Vastaavia hankkeita on edistetty aiemmin mm. OmaStadi-ohjelman kautta.

Puistoalueiden lisäksi niittyalueita on mahdollista toteuttaa myös katujenvarsilla, joissa jalankulkuliikennettä ei ole. Kohteet pitää valita liikenneturvallisuus huomioiden, ns. jättömaita hyödyntäen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki valmistelee uusia kohteita, joita voidaan muuttaa niityiksi, huomioiden aiempien hankkeiden hyvät kokemukset, sekä varaa tähän riittävät varat talousarviossa."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 10.9.2024 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

03.09.2024

Asia/15

Lisätiedot

Iiris Lettojärvi, suunnitteluasiantuntija: 09 310 37556
iiris.lettojarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Monimuotoisemman kaupunkiluonnon tukeminen puistoissa ja kadunvarsilla

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano